

K4 OO IMPF. (luonnos)

(päivitelty 19.3.2020)

K KREIKKA <https://gen.fi/k.html>

K4 VERBIT <https://gen.fi/k4.html>

K4 Oo impf.

<https://gen.fi/k4-oo-impf.html>

SISÄLLYSLUETTELO

- 0. Dokumentit
- 1. Augmentti
  - 1.1 Tavun muodostava augmentti
  - 1.2 Tavun pidentävä augmentti
  - 1.3 Huomioita augmentointiin
- 2. Imperfektin persoonatunnukset
- 3. Supistumaverbit
- 4. Yhdysverbit

0. DOKUMENTIT

K3 Prepositiot ja etuliitteet

<https://gen.fi/k3-prepositiot-ja-etuliitteet.html>

K4 Supistumaverbit

<https://gen.fi/k4-supistumaverbit.html>

BT s. 64–66

KH s. 98

LA s. 62

1. AUGMENTTI

Kaikissa menneen ajan muodoissa (impf., ind. aor., perf., pluskvamp.) on verbivartalon edessä etuliite: augmentti tai reduplikaatio. Imperfektissä ja ind. aoristissa verbivartalon eteen lisätään augmentti, joka on ε-kirjain tai verbin alkuvokaalin pidentymä. Perfektissä ja pluskvamperfektissä on reduplikaatio.

augmentti, lisäys, kreikan verbien menneen ajan (impf., aor.)
indikatiiveihin liittyvä etuliite (**augesco** [augēscō], kasvaa, lisääntyä,
augmentum)

1.1 TAVUN MUODOSTAVA AUGMENTTI

Konsonantilla alkavissa verbeissä on tavun muodostava augmentti (*augmentum syllabicum*).

βλέπω	nähdä, katsoa	ἔβλεπον	minä katselin, näin
καλέω	kutsua	ἐκάλουν	
γίνομαι	[γῑ̄-] syntyä, tulla joksikin, tapahtua	ἐγινόμην	
ρίπτω	[ρῑ̄-] heittää luotaan, viskata maahan, hylätä	ἔρριπτον	

1.2 TAVUN PIDENTÄVÄ AUGMENTTI

Vokaalilla alkavissa verbeissä on tavun pidentävä augmentti (*augmentum temporale*).

ε-α-	η-	ἀγαπάω	ἠγάπων
ε-ε-	η-	ἐσθίω	ἤσθιον
ε-ο-	ω-	ὁμολογέω	ὠμολόγουν
ε-αι-	η- tai η-	αἰτέω	ἤτουν
		αἶρω	ἤρον
ε-αυ-	ηυ-	αὕξανω	ἠΰξανον
ε-ευ-	ηυ- tai ευ-	εὕρισκω	ἠΰρισκον εΰρισκον
ε-οι-	ω- tai οι-	οἰκοδομέω	ὠκοδόμουν οἰκοδόμουν

1.3 HUOMIOITA AUGMENTOINTIIN

Pitkät vokaalit sekä εῑ- ja οῡ-diftongit säilyvät augmentoitaessa muuttumattomina.

Lyhyt ι- ja υ- pitenevät

ι- ἰ-
υ- ὑ-

Poikkeuksia augmentoinnissa:

ἔχω omistaa, jollakin on

εἶχον minä omistin, minulla oli = he omistivat, heillä oli

rinn. **εἶχοσαν** he omistavat, heillä oli

ὁράω nähdä, katsoa

έώρων minä näin, he näkivät

θέλω tahtoa (*έθέλω)

ἤθελον minä tahdoin, he tahtoivat

2. IMPERFEKTIN PERSOONATUNNUKSET

AKTIIVI

	yks. impf.	prees.	mon. impf.	prees.
1.	-ον	-ω	-ομεν	-ομεν
2.	-εσ	-εις	-ετε	-ετε
3.	-ε(ν)	-ει	-ον	-ουσι(ν)

MED./PASS.

1.	-όμεν	-ομαι	-όμεθα	-όμεθα
2.	-ου*	-η (-εσαι)	-εσθε	-εσθε
3.	-ετο	-εται	-οντο	-ονται

*-εσο > *-εο > -ου

φέρω viedä, kantaa

ἔ-φερ-ον	minä vein, kannoin
ἔ-φερ-ες	sinä veit, kannoit
ἔ-φερ-ε(ν)	hän vei, kantoι
ἐ-φέρ-ομεν	me veimme, kannoimme
ἐ-φέρ-ετε	te veitte, kannoitte
ἔ-φερ-ον	he veivät, kantoivat

ἐ-φερ-όμην	minut vietiin, kannettiin
ἐ-φέρ-ου	sinut vietiin, kannettiin
*ἐφέρεσο > *ἐφέρεο > ἐφέρου	
ἐ-φέρ-ετο	hänet/se vietiin, kannettiin
ἐ-φερ-όμεθα	meidät vietiin, kannettiin
ἐ-φέρ-εσθε	teidät vietiin, kannettiin
ἐ-φέρ-οντο	heidät/ne vietiin, kannettiin

3. SUPISTUMAVERBIT

*ἐαγαπα-	*ἠγάπα-ον	ἠγάπων
	*ἠγάπα-ες	ἠγάπας [-ᾱς]
*ἐμίσε-	*ἐμίσε-ον	ἐμίσουν
	*ἐμίσε-ες	ἐμίσεις
	*ἐμισέ-ομεν	ἐμισοῦμεν
*ἐπληρο-	*ἐπλήρο-ον	ἐπλήρουν

μισέω [-ī-] vihata

*ἐμίσε-ον   ἐμίσουν

*ἐμίσε-ες	ἐμίσεις
*ἐμίσε-ε	ἐμίσει hän vihasi
prees. *μισέ-ει	> μισεῖ hän vihaa
*ἐμισέ-ομεν	ἐμισοῦμεν
*ἐμισέ-ετε	ἐμισεῖτε
*ἐμίσε-ον	ἐμίσουν

πληρόω täyttää

ἐπλήρο-ον	ἐπλήρουν
ἐπλήρο-ες	ἐπλήρους
ἐπλήρο-ε	ἐπλήρου
ἐπληρό-ομεν	ἐπληροῦμεν
ἐπληρό-ετε	ἐπληροῦτε
ἐπλήρο-ον	ἐπλήρουν

5. YHDYSVERBIT

Yhdysverbeissä augmentoidaan kantaverbi, ei etuliitettä.

βάλλω ἔβαλλον heittää, (nesteestä) kaataa
ἐκβάλλω karkottaa, "pois heittää" ἐξέβαλλον

λύω [λύ-] irrottaa, päästää vapaaksi, avata ἔλυον elyyn
ἀπολύω lähettää pois, erota ἀπέλυον

Vertaa: ἀπόλλυμι kadottaa, hävittää, hävitä, hukkaa

ἐρωτάω kysyä, pyytää ἠρώτων
ἐπηρώτων

γίνομαι tulla joksikin, tapahtua ἐγινόμην
παραγίνομαι saapua παρεγινόμην

περιπατέω kävellä ympäri
 περιεπάτουν

Poikkeuksia:

*διακονέω [-ᾶ-]

Diaakoneoo ei ole yhdysverbi. Se johtuu etymologisesti verbistä διώκω "tavoitella kiihkeästi, rientää, harjoittaa" substantiivin διάκονος [-ᾶ-] "palvelija" kautta. Se augmentoidaan silti yhdysverbin tapaan:

διηκόνουν

κάθημαι deponenttiv. (91x) istua, asua, istuutua

κατά alas, ἦμαι istua

Katheemai on yhdysverbi, mutta sen augmentti on poikkeuksellisesti etuliitteen edessä:

ἐκαθήμην